

27 Ιουνίου 2020

Αυτό θα ήταν... ερευνητικό κέντρο

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Κοινωνιολογικά (κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα)

Εικόνες ντροπής και αίσχους στο ιστορικό λεπροκομείο Λάρνακας

Το 2014 η Κυβέρνηση αποφάσισε ότι στον χώρο θα εγκατασταθούν το Ινστιτούτο Υδρογονανθράκων, το Κέντρο Ωκεανογραφίας και το Τμήμα Χημικών Μηχανικών και Υδρογονανθράκων. Τα έργα θα ξεκινούσαν το 2016

Σε εστία μικροβίων επικίνδυνη για τη διατήρηση της χλωρίδας και πανίδας στην περιοχή έχει μετατραπεί η περιοχή του πάλαι ποτέ Λεπροκομείου «Άγιος Χαράλαμπος», που έχει αφηθεί και από τους αρμοδίους να μετατραπεί σε σκουβαλότοπο. Οι κάτοικοι της γύρω περιοχής καταγγέλλουν εδώ και χρόνια την εικόνα που παρουσιάζει σήμερα η Στέγη «Άγιος Χαράλαμπος», καθώς εκτός από σκουπιδότοπος του νοσοκομείου Λάρνακας υπήρξε και χώρος παράνομης απόρριψης σκυβάλων με κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, ενώ αποτέλεσε καταφύγιο

αστέγων, αλλά και στέκι ναρκομανών.

Οι αποφάσεις του 2014

Οι καταγγελίες αυτές, αναφέρουν οι κάτοικοι, κατέληξαν στα συρτάρια των αδιάφορων αρμοδίων. Μάλιστα, περί τον Οκτώβριο του 2014 η Κυβέρνηση είχε ανακοινώσει απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, σύμφωνα με την οποία ενέκρινε κατ' αρχήν την αξιοποίηση γης συνολικής έκτασης 95 σκαλών, όπου βρίσκεται το παλιό λεπροκομείο, προς εγκατάσταση τριών σχολών: του Ινστιτούτου Υδρογονανθράκων, του Κέντρου Ωκεανογραφίας και του Τμήματος Χημικών Μηχανικών και Υδρογονανθράκων. Σύμφωνα με την απόφαση, εντός έξι μηνών έπρεπε να παρουσιαστεί ένα επιχειρησιακό πλάνο και μελέτη βιωσιμότητας των έργων αυτών και εντός δύο χρόνων να ξεκινήσουν οι εργασίες υλοποίησής τους.

Πέντε χρόνια μετά την απόφαση αυτή, αποδεικνύεται ότι επρόκειτο για μια απόφαση-πυροτέχνημα, καθώς οι εργασίες δεν ξεκίνησαν ποτέ. Να θυμίσουμε ότι ο τότε πρόεδρος του Πανεπιστημίου Κύπρου είχε ξεκαθαρίσει ότι εάν οι εταιρείες εξόρυξης υδρογονανθράκων δεν δραστηριοποιηθούν στο λιμάνι της πόλης, τότε το Πανεπιστήμιο αποσύρει το ενδιαφέρον. Παράλληλα, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, στον υπόλοιπο χώρο θα δημιουργηθεί το Εθνικό Πάρκο Λάρνακας.

Στο πλευρό τους οι Οικολόγοι

Μιλώντας στη «Σημερινή» της Κυριακής ο πρόεδρος του Κινήματος Οικολόγων - Συνεργασία Πολιτών δήλωσε: «Συμπαραστεκόμαστε στους κατοίκους που εκφράζουν τα παράπονά τους και καλούμε άμεσα τα αρμόδια Υπουργεία και την Τοπική Αυτοδιοίκηση να προσέλθουν άμεσα σε συνεργασία προκειμένου ο χώρος του λεπροκομείου, ο οποίος παραμένει εκεί αναξιοποίητος και αποτελεί μια εστία μόλυνσης με σκουπίδια και τρωκτικά, να τύχει διαχείρισης».

Ο Γιώργος Περδίκης δήλωσε πως το Κίνημά του απαιτεί από τον Δήμο Λάρνακας να προβεί άμεσα σε καθαρισμό του χώρου «αν μη τι άλλο, από όλες τις βρομιές». Πρέπει, επίσης, όπως είπε, «να κλαδευτούν οι θάμνοι και τα δέντρα, να αναδειχθεί το εκκλησάκι του Αγίου Χαραλάμπους και να δημιουργηθεί εύκολη πρόσβαση στο σημείο, έτσι ώστε μέχρι να παρθούν οι τελικές αποφάσεις για την αξιοποίησή του, τουλάχιστον να τον χαίρονται οι δημότες της Λάρνακας αλλά και να διασφαλιστεί η υγεία και η αισθητική των κατοίκων γύρω από το σημείο».

Η θέση του Βύρα

Μιλώντας στη «Σ» ο Δήμαρχος της Λάρνακας Ανδρέας Βύρας ανέφερε ότι το θέμα καθαριότητας δεν είναι υπόθεση του Δημαρχείου, επειδή η γη είναι ιδιόκτητος χώρος που ανήκει στο Υπουργείο Υγείας. Ωστόσο, όπως εξήγησε, «το Δημαρχείο

προχωρεί κάθε εβδομάδα σε καθαρισμό της περιοχής αλλά η εικόνα επαναλαμβάνεται, επειδή η Κυβέρνηση δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της». Αυτήν τη στιγμή, είπε, προβαίνουν σε ενέργειες για διενέργεια περιβαλλοντικής μελέτης, επειδή η περιοχή ανήκει στο Natura «και πιέζουμε να δημιουργηθεί εδώ στο χώρο πανεπιστημιακή σχολή».

Η ιστορία του Λεπροκομείου

Το πρώτο Λεπροκομείο χτίστηκε στη Λευκωσία το 1807-1808, από τον Δραγουμάνο Χατζηγεωργάκη Κορνέσιο και στεγαζόταν στην περιοχή Αγίας Παρασκευής στη Λευκωσία, εκεί όπου στη συνέχεια βρισκόταν η Παιδαγωγική Ακαδημία και το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Μέχρι την ανέγερση του Λεπροκομείου δεν υπήρχε καμιά απολύτως περίθαλψη και φροντίδα προς τους ασθενείς, με αποτέλεσμα οι λεπροί να μένουν στους δρόμους και να ζητιανεύουν για ένα κομμάτι ψωμί.

Σύμφωνα με τα όσα καταγράφονται ιστορικά, ο Τούρκος Πασάς της Κύπρου, συνοδευόμενος από τον Κορνέσιο, περνούσε την Πύλη Αμμοχώστου στη Λευκωσία και είδε κάποιους λεπρούς να ζητιανεύουν. Ήταν άνθρωποι παραμορφωμένοι, ξεχασμένοι από την κοινωνία και οι πληγές τους μύριζαν πολύ άσχημα. Ο Πασάς, ενοχλημένος από την εικόνα και τη μυρωδιά, διέταξε να τους τουφεκίσουν. Ο Κορνέσιος τον παρακάλεσε να τους λυπηθεί και σε αντάλλαγμα θα αναλάμβανε ο ίδιος την απομάκρυνσή τους. Έτσι, παραχώρησε το τσιφλίκι του, έκτασης 500 στρεμμάτων, κοντά στην Αγία Παρασκευή στη Λευκωσία, για τόπο κατοικίας των λεπρών.

Το Λεπροκομείο επισημοποιήθηκε επί Αγγλοκρατίας, μετά τη θέσπιση του «Περί Λεπρών Νόμου του 1891», ο οποίος προέβλεπε την αναγκαστική απομόνωση των λεπρών, χωρίς όμως παράλληλα να λαμβάνεται πρόνοια για την περίθαλψη ή για τη νοσηλεία τους. Παρέμεινε στην πρώτη του θέση έξω από τη Λευκωσία μέχρι το 1955, οπότε η αγγλική διακυβέρνηση αποφάσισε να μεταφέρει το Λεπροκομείο στη Λάρνακα, σε μια έκταση περίπου 100 στρεμμάτων γεμάτη πεύκα, κοντά στην Αλυκή.

Στη Λάρνακα οι λεπροί δημιούργησαν σιγά-σιγά το νέο τους σπίτι. Το νέο Λεπροκομείο ονομάστηκε Στέγη «Άγιος Χαράλαμπος» και μπορούσε να φιλοξενεί μέχρι 150 ασθενείς, πλην του ιατρικού προσωπικού που τους φρόντιζε. Ο χώρος διέθετε εκκλησάκι, νοσοκομείο, οδοντιατρείο, λέσχη για ψυχαγωγία των ασθενών, συνεργατικό παντοπωλείο, γραφεία προσωπικού και οικίες για τον νοσοκόμο και τον ιερέα.

Ο κάθε ασθενής είχε τον δικό του χώρο διαμονής, αλλά και ένα κομμάτι γης, που μπορούσε να καλλιεργήσει, να εκθρέψει ζώα και να ασχοληθεί με ό,τι θα έκανε και έξω από το ίδρυμα. Το κράτος τούς παρείχε μηνιαίο εισόδημα και 13ο μισθό, ενώ οι εσωτερικοί ασθενείς δικαιούνταν επίδομα ρουχισμού κάθε αρχή και τέλος του χρόνου, επίδομα υγραερίου κάθε μήνα και επίδομα χριστουγεννιάτικου τραπεζιού.

Τα προνόμια αυτά, βέβαια, δεν τα απέκτησαν χωρίς κόπο και αγώνα. Από τη δεκαετία του 1910 με ηγέτη τους τον Χρίστο Σάββα (1895-1968) από την Απεσιά, οι λεπροί της Κύπρου άρχισαν να διεκδικούν με μεγαλύτερη επιμονή και μαχητικότητα τα δικαιώματά τους. Μάλιστα, το 1918 ομάδα ασθενών πραγματοποίησαν πορεία προς το Κυβερνείο ζητώντας καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και περισσότερα φάρμακα.

Στη Στέγη έφτασαν κάποτε να ζουν μέχρι και 150 ασθενείς και αρκετό ιατρικό προσωπικό. Η τελευταία κάτοικος του Λεπροκομείου, αν και είχε θεραπευτεί, συνέχισε να διαμένει στον χώρο για 40 και πλέον χρόνια. Απομακρύνθηκε με απόφαση της Κυβέρνησης το 2017 και φιλοξενήθηκε σε οίκο ευγηρίας.

Πηγή: simerini.sigmalive.com